

Plzeň 31.10.2011
čj. SRS 061059/2011

Oblastní odbor SRS
Slovanská alej 2179/20
326 00, Plzeň

**Zpráva č. 19 oblastního odboru PLZEŇ
o výskytu škodlivých organismů a poruch
za období od 26.9.–30.10.2011**

1. Počasí

Na konci září a začátku října bylo slunečné počasí bez dešťových srážek s ranními teplotami okolo 6-8 °C a odpoledními teplotami v rozmezí 20-24 °C. Ochlazení nastalo až od 6.10., kdy začaly deštivé dny s mlhami a denními teplotami okolo 10 °C. Od 13.10. se vyjasňovalo a ranní teploty klesaly pod bod mrazu (-2 až -6 °C). Od 23.10. se opět počasí změnilo na oblačné až zatažené, zvýšily se teploty a objevily se slabé dešťové srážky.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

V průběhu sledovaného období probíhalo setí ozimých obilovin, sklizeň kukuřice a brambor, poslední seče pícnin a jetele na semeno. Půda je dostatečně zásobená vláhou, porosty jsou většinou vyrovnané.

OBILNINY

PŠENICE OZIMÁ (RF 12-21)

Střední výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) zjištěn na Domažlicku (Milavče, 26.10.).

Pozorování hrabošů se provádí v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace. Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem $4 \times 250 \text{ m}^2 = 1000 \text{ m}^2$) a vynásobením 10x.

Chemické ošetření se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha.

JEČMEN OZIMÝ (RF 12-22)

Střední výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) zjištěn na Domažlicku (Chrastavice, 26.10.).

Pozorování hrabošů a chemické ošetření viz pšenice ozimá.

KUKUŘICE SETÁ (RF 99)

Byl zaznamenán první výskyt dospělé bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*) ve feromonovém lapáku na území Karlovarského a Plzeňského kraje. Jedná se o katastr Pernolec na Tachovsku (4.10.). Bude vydáno mimořádné rostlinolékařské opatření pro ohniskovou a bezpečnostní zónu.

Kontroly výskytu dospělců ve feromonových lapácích na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 15-19)

Včas zaseté porosty jsou většinou přerostlé z důvodu prodlouženého letního počasí. Místa jsou porosty nevyrovnané. Lokálně zjištěno **poškození porostů herbicidy** – retardace růstu (k.ú. Bušovice - Rokycansko). Slabý výskyt **fomového černání stonku řepky** (*Leptosphaeria maculans*) pozorován v okrese Domažlice (Domažlice, 24.10.).

Pozorování **fomového černání stonku řepky** se provádí při průchodu porostem v RF 15-26 na listech dvaceti rostlin (na deseti místech vždy na 2 za sebou rostoucích rostlinách). Z každé rostliny se hodnotí 2 listy, přednostně se vybírají listy s příznaky napadení. Práh škodlivosti je 5-25 % listů.

Preventivní ochrana spočívá v nákupu zdravého osiva, minimálně 3letý osevní postup. Ochranu vzcházejících rostlin zajišťuje moření osiva. Fungicidní postřik je možné provést ve dvou termínech. Optimálním je podzimní ošetření ve fázi 14-18 BBCH (4. až 6. pravý list). Časně jarní ošetření může snížit celkové napadení a zpomalit průběh infekce, ale nezničí již infekce, které vznikly na podzim.

Střední výskyt **padlí brukvovitých (Erysiphe cruciferarum)** byl zaznamenán na pozorovacím bodě v okresech Plzeň – jih (Vlčtejn, 6.10.) a silný výskyt na pozorovacím bodě v okrese Plzeň – sever (Vochoz, 21.10.).

Při průchodu porostem se v RF 15-26 na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny. Zaznamenaná se počet napadených rostlin. Práh škodlivosti je 5 až 15 % napadených rostlin.

Nepřímá ochrana spočívá ve výběru vzdušné lokality, harmonické výživě a nepřehnojování dusíkem. Přímá ochrana – zaznamenány vedlejší účinky podzimního fungicidního ošetření proti fomovému černání stonku řepky.

Střední výskyt **plísně zelné (Peronospora parasitica)** pozorován na Domažlicku (Domažlice, 24.10.).

Při průchodu porostem se v RF 15-26 na 10 místech prohlédnou vždy 2 za sebou rostoucí rostliny. Zaznamenaná se počet napadených rostlin. Práh škodlivosti je 5 až 25 % napadených rostlin.

Preventivní ochrana spočívá v likvidaci sklizňových zbytků. Většina odrůd ozimé řepky vykazuje dobrou odolnost. Za příznivých růstových podmínek porosty infekci překonají. Přímá ochrana – byla zaznamenána vedlejší účinnost podzimního ošetření proti fomovému černání stonku řepky, pokud se použijí přípravky účinné na oomycety.

Silný výskyt **mšice zelné (Brevicoryne brassicae)** zjištěn v okrese Domažlice (Domažlice, 24.10.). Slabé výskyty hlášeny z pozorovacích bodů na Plzni – severu (Vochoz, 27.10.), Rokycansku (Litozlavy, 25.10.) a Chebsku (Velká Šitboř, 25.10.).

Silný výskyt **dřepčika olejového (Psylliodes chrysocephala)** zaznamenán na pozorovacím bodě na Plzni - severu (Vochoz, 21.10.).

Pozorování **dřepčika olejového** se provádí od vzcházení ozimé řepky do poloviny října (RF 9-24) pomocí 2 Mörického misek. Mörického misky se umístí při vzcházení řepky na 2 protilehlé strany pozemku nejméně 10 m od kraje a naplní se vodou s jarem a kuchyňskou solí. Práh škodlivosti je 2-5 brouků na 1 misku na 1 den.

Nepřímou ochranou je dodržování osevních postupů a likvidování brukvovitých plevelů. Chemická ochrana se provádí mořením osiva a aplikací insekticidů proti dospělčům na základě jejich náletu do porostu. Ošetření musí být provedeno před vykladením vajíček.

Z Domažlicka hlášen slabý výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*), (Domažlice, 24.10.).

Pozorování hrabošů a ochrana viz pšenice ozimá.

OKOPANINY

BRAMBORY (RF 99)

Na sklizených hlízách jsou již pozorovány výskyty měkké hniloby hlíz bramboru (*Erwinia carotovora*), plísně bramboru (*Phytophthora infestans*) (Staré Sedliště, 4.10., okres Tachov).

V průběhu skladování je třeba po umožnění rychlého vyhojení mechanických poranění (teplota 12-18 °C, vlhkost 85-95 %) vhodným větracím režimem udržovat suchý povrch hlíz.

PÍCNINY

JETEL LUČNÍ

Silný výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) sledován v okrese Domažlice (Domažlice, 26.10.) a slabý výskyt v okresech Karlovy Vary (Sedlo u Toužimi, 24.10.) a Cheb (Salajna, 21.10.).

Pozorování hrabošů se provádí u víceletých pícnin v porostech o výměře větší než 5 ha na počátku a na konci vegetace a po druhé seči jetelovin.

Zjišťují se počty užívaných nor (nory s čerstvými výhrabky nebo pobytovými stopami) v přepočtu na 1 ha a to na základě 4 průchodů o šířce 2,5 m a délce 100 m, resp. cca 140 kroků (celkem $4 \times 250 \text{ m}^2 = 1000 \text{ m}^2$) a vynásobením 10x.

Chemické ošetření porostu se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 200 až 600 užívaných nor na 1 ha u letos zasetých porostů a více než 400 až 2000 užívaných nor na 1 ha u dvouletých a starších osevů.

TOLICE VOJTĚŠKA

Střední výskyt hraboše polního (*Microtus arvalis*) pozorován v okrese Rokycany (Litohlavy, 26.10.).

Pozorování hrabošů a ochrana viz jetel luční.

PASTVINY, LOUKY, TTP

TTP

Výskyt hrabošů na loukách a TTP je zatím hlášen slabý (např. Tachovsko: Úšava, 18.10., Třebel, 30.9., Plzeň – jih: Kotousov, 20.10., Zhůř, 20.10., Blovice, 6.10., Chocenická Lhota, 6.10.).

Pozorování hrabošů viz pšenice ozimá.

Chemické ošetření se provede při dosažení nebo překročení prahu škodlivosti, tj. pokud se zjistí více než 400 užívaných nor na 1 ha.

Za oblastní odbor Plzeň zpracovala: Ing. Zuzana Pšererová